

ԱՍՊԻՐԱՆՏՈՒՐԱՅԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹՅԱՆ ՔՆՆՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԱՇԱՐ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ (75 ՀԱՐՑ)

1. Ազգագրությունը (ազգաբանությունը, սոցիալական, մշակութային մարդաբանությունը) որպես գիտություն. ուսումնասիրության օբյեկտի և առարկայի խնդիրը:
2. Ազգագրությունը գիտությունների համակարգում. հումանիտար թե՞ հասարակական. մոտեցումները, փաստարկները:
3. Ազգագրության / մշակութային մարդաբանության կապն այլ գիտությունների հետ. պատմություն, հնագիտություն, տնտեսագիտություն, իրավագիտություն, հոգեբանություն, սոցիոլոգիա, այլ:
4. Միջգիտակարգային ուսումնասիրություններն ու նոր գիտակարգերի ձևավորումը. տնտեսական, քաղաքական, բնապահպանական մարդաբանություն, այլ գիտակարգեր:
5. Ազգաբանական / մշակութային մարդաբանական կիրառական ուսումնասիրությունները. մարդաբանության կարևորությունը հասարակական զարգացումների ուսումնասիրության համատեքստում:
6. Գիտության կայացման ընթացքը: Աշխարհի ճանաչողությանը հիմնական մոդելները և ազգագրությունը. «մենք-նրանք», «օտար-յուրային»:
7. Ազգագրական նյութի կուտակումը, «նրանց» նկարագրության հիմնական սկզբունքներն ու եղանակները:
8. Ազգագրությունը 19-րդ դարում. կայացումը, հիմնական դպրոցները, զարգացման առանձնահատկությունները ըստ երկրների. Գերմանիա, Ֆրանսիա, Ռուսաստան, Մեծ Բրիտանիա:
9. Գիտական ավանդույթը, գաղութատիրությունը և մարդաբանության զարգացում. ԱՄՆ, Մեծ Բրիտանիա:
10. Գիտության հիմնական հասկացությունը. մարդ / անթրոպոս, էթնոս, սոցիում:
11. Գիտության հիմնական հասկացությունները. մշակույթ:
12. Գիտության հիմնական հասկացությունները. էնկուլտուրացիա, սոցիալականացում:
13. Գիտության հիմնական հասկացությունները. ինքնություն:
14. Էթնոսի ուսումնասիրության խնդիրները նախկին ԽՍՀՄ-ում և արևմտյան գիտական դպրոցներում. ընդհանրություններ և տարբերություններ:
15. Էթնոսի հիմնական տեսություններն արդի գիտության մեջ. պրիմորդիալիզմ, ստրուկտուրալիզմ, կոնստրուկտիվիզմ: Նշանային հետազոտությունները:
16. Նացիոնալիզմ. էթնիկ և քաղաքացիական: Հիմնական տեսությունները, փոխակերպումները 19-20-րդ դարերում:

17. Էթնիկ գործընթացներն արդի աշխարհում. տիպաբանության հիմնախնդիրներ:
18. Էթնիկ հանրությունների դասակարգման սկզբունքներն արդի գիտության մեջ
19. «Էթնոս» և «մշակույթ» հասկացությունների փոխառնչակցությունների խնդիրը. էթնոսի մշակույթ և էթնիկ մշակույթ:
20. Աշխարհի բնակչության էթնոլեզվական դասակարգման սկզբունքներն արդի գիտության մեջ. Լեզու, խումբ, ընտանիք: Նոստրատիկ տեսությունը:
21. Աշխարհի բնակչության պատմագագարական (պատմամշակութային) և տնտեսամշակութային դասակարգման սկզբունքները:
22. Էթնիկ հակամարտությունները. մարդաբանական տիպաբանության հիմնախնդիրներ:
23. Հարավային Կովկասի հիմնական էթնիկ հանրությունների ընդհանուր բնութագիրը. մարդաբանական դիտանկյուն:
24. Հյուսիսային Կովկասի հիմնական էթնիկ հանրությունների ընդհանուր բնութագիրը. մարդաբանական դիտանկյուն:
25. Էթնիկ գիտակցության և էթնիկ ինքնության ուսումնասիրության հիմնախնդիրները մարդաբանության մեջ:
26. Պատմական և կոլեկտիվ հիշողության ուսումնասիրության հիմնախնդիրներն ազգագրության մեջ:
27. Քաղաքակրթությունների ուսումնասիրության հիմնախնդիրներն արդի գիտության մեջ:
28. Ժամանակակից հիմնական քաղաքակրթությունների ընդհանուր բնութագիրը:
29. Անցման և անցումային հասարակությունների ուսումնասիրության հիմնախնդիրը արդի մարդաբանությունում:
30. Մշակույթ հասկացությունն արդի գիտության մեջ:
31. Մշակույթի կառուցվածքաբանական առումները, գործառույթները:
32. Հնդեվրոպական էթնիկ հանրություններ:
33. Աֆրասիական էթնիկ հանրություններ:
34. Ալթայյան էթնիկ հանրություններ:
35. Ուրալյան էթնիկ հանրություններ:
36. Ավստրոասիական էթնիկ հանրություններ:
37. Ավստրոնեզական էթնիկ հանրություններ:
38. Հնդկացիական էթնիկ հանրություններ:
39. Ավստրալիայի և Օվկեանիայի էթնոլեզվական և մշակութային բնութագիրը:
40. Աֆրիկայի էթնոլեզվական և մշակութային բնութագիրը:
41. Ամերիկայի էթնոլեզվական և մշակութային բնութագիրը:
42. Եվրոպայի էթնոլեզվական և մշակութային բնութագիրը:
43. Վրացիների էթնոմշակութային բնութագիրը:
44. Ադրբեջանցիների էթնոմշակութային բնութագիրը:

45. Հայոց էթնոմշակութային և մարդաբանական բնութագիրը:
46. Ազգագրական գիտելիքը միջնադարյան հայ պատմագրությունում:
47. Ազգագրական նյութերը 19-րդ դարի հայ գեղարվեստական գրականությունում:
48. Ե. Լալայանի դերը հայ ազգագրության զարգացման գործում:
49. «Ազգագրական հանդեսի» դերը հայ ազգագրության զարգացման գործում:
50. Գ. Սրվանձտյանցի ազգագրական գործունեությունը:
51. Խ. Աբովյանի ազգագրական ժառանգությունը:
52. «Էմինյան ազգագրական ժողովածուի» դերը հայ ազգագրության զարգացման գործում:
53. Ստ. Լիսիցյանի ազգագրական գործունեությունը:
54. Հայ ազգագրության զարգացումը խորհրդային շրջանում:
55. Հայ ազգագրության զարգացումը անկախության շրջանում:
56. Հայոց երկրագործական մշակույթը:
57. Հայոց անասնապահական մշակույթը:
58. Հայոց արհեստագործական մշակույթը:
59. Հայոց բնակարանային համալիրները և դրանց տեսակները:
60. Հայոց բնակավայրային համալիրները և դրանց տեսակները:
61. Հայոց ավանդական ուտեստի համակարգը:
62. Հայ ժողովրդական տարազի համալիրների ընդհանուր բնութագիրը:
63. Հայոց ավանդական ընտանիքը և ընտանիքի ձևերը:
64. Հայոց ժամանակակից ընտանիքի ազգագրական բնութագիրը:
65. Ազգակցական հարաբերությունների համակարգերը հայոց մեջ. ավանդականը և արդիականը:
66. Հայոց գյուղական համայնքի ընդհանուր բնութագիրն ու հիմնական տիպերը:
67. Հայոց հիմնական պատմագագրական շրջանների ընդհանուր բնութագիրը:
68. Հայոց հեթանոսական դիցարանը:
69. Հայ ժողովրդական տոները:
70. Հայոց հումանիտար մշակույթի ընդհանուր բնութագիրը:
71. Անցումային շրջանի հայ հասարակության էթնոմշակութային բնութագիրը:
72. Արժեքային հիմնական գործընթացները անցումային շրջանի հայ հասարակությունում:
73. ՀՀ ազգային փոքրամասնությունները և նրանց տեղաբաշխվածությունը:
74. Մփյուռքահայ գաղթօջախների էթնոմշակութային բնութագիրը:
75. Արցախյան հիմնախնդրի ազգագրական ուսումնասիրության հիմնական առումները:

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ (25 ՀԱՐՑ)

1. Էվոյուցիոնիստական և նեոէվոյուցիոնիստական տեսություններն ազգագրության մեջ:
2. Դիֆուզիոնիստական տեսություններն ազգագրության մեջ:
3. Սոցիոլոգիական տեսություններն ազգագրության մեջ:
4. Էթնոհոգեբանական տեսություններն ազգագրության մեջ:
5. Էթնոժողովրդագրական հետազոտություններն ազգագրության մեջ:
6. Մտրուկտուրալիստական տեսություններն ազգագրության մեջ:
7. Ֆունկցիոնալիստական դպրոցն ազգագրության մեջ:
8. Մշակութային ռեյատիվիստական տեսություններն ազգագրության մեջ:
9. Նորագույն տեսություններն ազգագրության մեջ:
10. Խորհրդային դպրոցն ազգագրության մեջ:
11. Ամերիկյան դպրոցը պատմական ազգաբանության մեջ:
12. Պատմահամեմատական և արեալային հետազոտության մեթոդներն ազգագրության մեջ:
13. Ազգագրական դաշտային հետազոտությունների մեթոդները:
14. Արդիականության ուսումնասիրության ազգագրական տեսանկյունները:
15. Կիրառական ազգագրական հետազոտությունները
16. Քաղաքի ազգագրական ուսումնասիրության մեթոդներն ու հիմնախնդիրները:
17. Գյուղի ազգագրական ուսումնասիրության մեթոդներն ու հիմնախնդիրները:
18. Կովկասյան էթնիկ հանրություններ:
19. Աբխազա-ադրդական էթնիկ հանրություններ:
20. Վայնախա-դադստանյան էթնիկ հանրություններ:
21. Քարթվելական էթնիկ հանրություններ:
22. Հարավ-Արևմտյան Ասիայի էթնոլեզվական և մշակութային բնութագիրը:
23. Հարավային Ասիայի էթնոլեզվական և մշակութային բնութագիրը:
24. Հարավ-Արևելյան Ասիայի էթնոլեզվական և մշակութային բնութագիրը:
25. Արևելյան Ասիայի էթնոլեզվական և մշակութային բնութագիրը:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅԱՆ ՑԱՆԿ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ

1. Чеснов Я., Лекции по исторической этнологии, М., 1998
2. Эванс-Причард Э. Нуэры. М., 1985.
3. Элиаде М., Священное и мирское, М., 1994
4. Этикет народов Передней Азии, М., 1988.
5. Редклифф-Браун А., Метод всеобщей антропологии, М., 2001.
6. Кребер А., Избранное: природа культуры, М., 2004.
7. Народы и религии мира:энциклопедия, М., 2000.
8. Арутюнов С., Рыжакова С., Культурная антропология, М., 2002.
9. Этнология (уч. пособие под ред. Е. В. Миськовой, В. В. Пименова и др.), М., 2005.
10. 6. Эриксен Т. Х., Что такое антропология?, М., 2014.
11. Добренъков В., Кравченко И., Социальная антропология, М., 2005
12. Этнология. Учебник. Под ред. Г.Е. Маркова и В.В. Пименова. М., 1994
13. Abrahamian, Levon. 2006. Armenian Identity in a Changing World. Costa Mesa, CA: Mazda Publishers
14. Armenian Folk Arts, Culture, and Identity. Indiana University Press 2001
15. Barth, Fredrik, ed. 1998. 'Introduction' in Ethnic Groups and Boundaries, Chicago, IL: Waveland Press, pp. 5-38.
16. Brubaker, Rogers, Ethnicity without Groups. Cambridge: Harvard University Press. Frederick Cooper. 2000. "Beyond Identity." Theory and Society 12(1)
17. Eriksen, Thomas Hylland. 1993. Ethnicity and Nationalism: Anthropological Perspectives. London: Pluto Press
18. Gellner, Ernest, Nations and Nationalism, Ithaca, NY: Cornell University Press, 1983.
19. Hobsbawm, E. J., Nations and Nationalism since 1780, Cambridge: Cambridge University Press, 1990
20. Hobsbawm, Eric and Ranger, Terence, eds., The Invention of Tradition, Cambridge: Cambridge University Press, 1983
21. Smith, Anthony D. The Ethnic Origins of Nations, Oxford: Blackwell, 1986
22. Suny, Ronald G. 1993. Looking Toward Ararat: Armenia in Modern History. Bloomington: Indiana University Press.
23. Treanor P. Structures of Nationalism, Sociological Research Online, 1997, V. 2, n. 1.
24. Weber, Max. 1978. 'Ethnic Groups' in Economy and Society: An Outline of an Interpretive Sociology, Berkeley, CA: University of California Press.

ԼՐԱՑՈՒՑԻՉ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹԱՄԱՍ

1. Ազգագրական հանդես, հ.1-26, 1896-1915, Թիֆլիս-Շուշի
2. Պ.,Գուրևիչ Մշակութաբանություն, Եր., 2002
3. Հայ ազգագրություն և բանահյուսություն (նյութեր և ուսումնասիրություններ), պրակ 1-28, Երևան, Գիտություն
4. Վ. Բդոյան, Հայ ազգագրություն, դասագիրք, Եր., 1972:
5. Նահապետյան Ռ.Ա., Աղձնիքահայերի ընտանիքը և ընտանեկան ծիսակարգը, Երևան, 2004, 260 էջ
6. Պետրոսյան Ա. Ս., Ձկնորսական մշակույթը Հայաստանում, Երևան, 2015, 216 էջ
7. Арутюнов С.А., Рыжакова С.И., Культурная антропология, М., 2002.
8. Арутюнов С.А. Народы и культуры. Развитие и взаимодействие. М., 1989.
9. Брук С. И. Население мира. Этнодемографический справочник. М., 1986.
10. Валентей Д.И., Кваша А.Я. Основы демографии. М., 1984.
11. Здравомыслов А.Г. Социология конфликта, учебное пособие для ВУЗ-ов, Аспект-пресс, М. 1996.
12. Лисициан С., Очерки этнографии дореволюционной Армении // Кавказский этнографический сборник. Выпуск 1. М., 1955 (серия «Народы мира»)
13. Народы Африки (серия “Народы мира”). М., 1954
14. Демографическая политика в современном мире. М., 1989.
15. Кребер А., Избранное: природа культуры, М., 2004.
16. Мосс М. Общество. Обмен. Личность. М., 1996.
17. Народы и религии мира: энциклопедия, М., 2000.
18. Религиозные традиции мира, т. т. 1, 2, М., 1996.
19. Садохин А., Этнология, М., 2002
20. Страны и народы: Юго-Западная Азия, М., 1979.
21. Тишков В.А. Этнология и политика. М., 2001
22. Хазанов А. М., Кочевники и внешний мир, Алматы, 2002